

MINISTERUL JUSTIȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
AGENT GUVERNAMENTAL

*Text tradus și redactat de Direcția Generală Agent Guvernamental.
Poate fi supus revizuirii redacționale.*

SECȚIUNEA A DOUA

DECIZIE

Cererea nr. 11726/09
Leonid NICOLSCHI și Anna NICOLSCHI
împotriva Republicii Moldova

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secțiunea a Doua), întrunită la 27 septembrie 2016 în Camera compusă din:

Işıl Karakaş, *Președinte*,
Julia Laffranque,
Nebojša Vučinić,
Valeriu Grițco,
Ksenija Turković,
Jon Fridrik Kjølbro,
Stéphanie Mourou-Vikström, *judcători*,
Paul Lemmens,
Georges Ravarani, *judcători supleanți*,
și Hasan Bakırcı, *grefier adjunct al Secțiunii*,

Având în vedere cererea de mai sus, depusă la 9 februarie 2009,
Având în vedere observațiile depuse de Guvernul respondent,
După deliberare, decide după cum urmează:

CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

1. Reclamanții, dl Leonid Nicolschi și dna Anna Nicolschi, sunt cetățeni moldoveni din Glodeni. În luna august 2015 dna Anna Nicolschi a decedat.
2. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de Agentul său, dl L. Apostol.
3. Circumstanțele cauzei, după cum au fost prezentate de către părți, se rezumă la următoarele.
4. Prezenta cauză se referă la circumstanțele privind decesul fiului în vârstă de 29 ani al reclamanților, Ruslan Nicolschi, la 5 iunie 2006.

5. La sfârșitul lunii mai 2006 fiul reclamanților, care anterior a fost condamnat penal, a devenit suspect într-o cauză penală referitoare la furtul dintr-un magazin. Fiind obligat să raporteze poliției, el a refuzat să facă aceasta.

6. Fiul reclamanților a fost sancționat pentru comiterea contravenției administrative de neprezentare în fața poliției atunci când era obligat să o facă, fiindu-i aplicat arest administrativ pentru trei zile. El a fost arestat la 1 iunie 2006. Potrivit documentelor medicale din dosarul cauzei, la 2 iunie 2006 fiul reclamanților a invocat amețeli și dureri de cap. Medicul care l-a consultat i-a prescris medicamente pentru starea sa. La 4 iunie 2006, în ultima zi din arestul său, el a început să se comporte într-un mod ciudat; a început să halucineze și să vorbească incoerent. El a fost consultat de un medic și apoi luat cu ambulanța la un spital psihiatric, la aproximativ ora 14:35, după ce perioada sa de arest a încetat în mod oficial. Medicul a observat din dosarul fiului reclamanților că acesta suferea de sevraj.

7. Potrivit documentelor medicale de la spitalul psihiatric, fiul reclamanților suferea de hepatită cronică, HIV, tuberculoză miliară a ficatului și splinei, și alcoolism cronic. De asemenea, acesta era în stare de remisiune după dependența de opiu. Comportamentul său era descris ca fiind specific unei persoane cu tulburări mintale. El era agresiv cu medicii; el ar fi scuipat și înjurat și n-ar fi permis nimănui să-l atingă. La 5 iunie 2006 la aproximativ ora 16:30 fiul reclamanților a început să tremure. El a devenit și mai violent, iar starea sa de delir s-a acutizat. Acestuia i-au fost administrate sedative, în urma cărora s-a calmat. Totuși, la ora 17:05 acesta a devenit palid și nu a mai reacționat la stimulii exteriori, iar respirația sa a devenit superficială. Un medic specialist în îngrijire critică a fost chemat imediat, fiul reclamanților primind masaj la inimă și terapie intensivă. Cu toate acestea, încercările de a-l resuscita au eșuat, și la ora 17:25 acesta a fost declarat mort.

8. La 6 iunie 2006 a fost efectuată autopsia corpului fiului reclamanților. Medicii au stabilit că pe corpul acestuia nu erau semne de violență și că moartea sa a survenit ca urmare a encefalopatiei Wernicke, stare cauzată de abuzul de alcool. Examinând istoricul medical al fiului reclamanților, medicii au stabilit că în luna decembrie 2005 acesta a fost spitalizat, având aceleași simptome. De asemenea, medicii au concluzionat că boala a debutat extrem de rapid și că, în rezultatul bolilor grave de care suferea fiul reclamanților, un șir de organe au încetat să mai funcționeze, cauzându-i moartea. În ce privește echimozele pe care reclamanții le-ar fi văzut pe spatele fiului lor, medicii au concluzionat că acestea nu erau echimoze, ci hipostază cadaverică. Totodată, medicii au concluzionat că era necesar ca fiului reclamanților să-i fi fost prescrisă o detoxifiere intensivă urgentă; totuși, ei nu au putut stabili dacă o astfel de procedură i-ar fi salvat viața acestuia, date fiind circumstanțele cauzei.

9. La o dată nespecificată Procuratura Glodeni a intentat urmărirea penală privind circumstanțele în care fiul reclamanților a decedat. În timpul investigației, primul reclamant a declarat că acesta a vorbit cu fiul său pe 4 iunie 2006, pe drum de la stația de poliție spre spital, și fiul lui i-a spus că a fost maltratată de poliție. În special, i-a spus acestuia că poliștii l-au supus șocurilor electrice, fiind bătut și primind lovituri în cap și în inimă. De asemenea, primul reclamant a declarat că a văzut leziuni pe cadavrul fiului său.

10. Iubita fiului reclamanților le-a spus anchetatorilor că s-a întâlnit cu primul reclamant la 4 iunie 2006 și acesta i-a spus că fiul său era dus la spital, deoarece era bolnav. Primul reclamant nu i-a spus nimic despre presupusa bătaie.

11. De asemenea, anchetatorii au interogat toți codeținuții fiului reclamanților. Din cei 14 codeținuți, doar unul a declarat că în timpul unei seri a văzut un polițist lovindu-l pe fiul reclamanților de două sau trei ori pe spate cu un baston, când acesta a început să strige că voia să plece acasă. După aceasta, victima a plecat la culcare. Totuși, această afirmație nu a fost confirmată nici de ceilalți codeținuți, nici de constatările medicilor de la spitalul psihiatric sau de medicii care au efectuat autopsia. De asemenea, anchetatorii au audiat medicul din ambulanță care a examinat fiul reclamanților pe data de 4 iunie 2006, înainte de a-l lua la spital. El a declarat că nu a văzut nicio urmă vizibilă de violență pe corpul fiului reclamanților, iar acesta din urmă nu s-a plâns de supunerea la rele tratamente în timp ce era transportat spre spital.

12. La 31 ianuarie 2008 Procuratura Glodeni a decis să înceteze urmărirea penală privind circumstanțele în care fiul reclamanților a decedat, invocând cauzele naturale care au pricinuit moartea sa. În baza expertizelor medico-legale și declarațiilor martorilor, procuratura a exclus posibilitatea aplicării oricărei forțe fizice asupra acestuia. De asemenea, procuratura a examinat dacă fiul reclamanților a primit asistența medicală corespunzătoare la spitalul psihiatric din Bălți, concluzionând că, cu toate că era mai potrivit ca acesta să fi fost internat la terapie intensivă, ținând cont de starea sa și de viteza cu care sănătatea sa se deteriora, aceasta nu ar fi garantat supraviețuirea lui. În orice caz, acest aspect nu a fost considerat ca fiind o chestiune ce ar atrage răspunderea penală.

13. La 18 februarie 2008 reclamanții și avocatul acestora au fost informați în mod oficial despre decizia menționată.

14. La 1 august 2008 reclamanții au contestat, invocând, *inter alia*, că fiul acestora era sănătos și că niciodată nu a suferit de vreo boală menționată în decizia Procuraturii. Mai mult, ei au susținut că au văzut semne de maltratare pe cadavrul acestuia.

15. La 5 august 2008 procurorul ierarhic superior de la Procuratura Glodeni a respins apelul reclamanților ca fiind neîntemeiat. Reclamanții au contestat la judecătorul de instrucție, care la 27 noiembrie 2008 a respins apelul acestora.

PLÂNGERI

16. Reclamanții s-au plâns, în baza articolului 2 al Convenției, că statul era responsabil de moartea fiului lor și că autoritățile naționale nu au investigat în mod eficient circumstanțele respective. De asemenea, ei s-au plâns că fiul acestora nu a primit tratament medical corespunzător care să-i fi salvat viața.

ÎN DREPT

17. Curtea notează că Anna Nicolschi a decedat în luna august 2015 și nu a fost depusă nicio cerere privind continuarea examinării cauzei în numele ei. În aceste circumstanțe, Curtea concluzionează că, în sensul Articolului 37 § 1 (c) al Convenției, nu se justifică continuarea examinării cererii, în partea în care a fost

depusă de Anna Nicolschi. În plus, Curtea nu găsește nici un motiv de natură generală, după cum este definit în Articolul 37 § 1 *in fine*, care ar necesita examinarea acestei părți a cererii în baza acestui Articol. Prin urmare, decide să radieze de pe rol cererea, în partea în care a fost depusă de către Anna Nicolschi.

18. În ce privește restul cererii, Curtea notează că Guvernul a înaintat două obiecții privind admisibilitatea, și anume acesta a invocat că reclamantul nu a observat regula celor șase luni atunci când a depus cererea sa la Curte, și că nu au fost epuizate remediile naționale. Din moment ce cauza este, în orice caz, inadmisibilă din motivele prezentate mai jos, Curtea nu consideră necesar de a se pronunța cu privire la aceste obiecții.

19. Curtea notează că probele în cauza înaintată în fața acesteia nu susțin afirmațiile reclamantului precum că fiul său a decedat ca urmare a maltratării de către poliție. Într-adevăr, toate raporturile medicale indică faptul că corpul fiului reclamantului nu purta nicio urmă de violență. Echimozele pe care reclamantul a pretins că le-a văzut pe corpul fiului său erau, potrivit documentelor medicale, hipostază cadaverică. Mai mult, aproape toți martorii colegi de celulă ai fiului reclamantului au declarat că nu au văzut ca fiul reclamantului să fi fost maltrat. Doar un singur martor a declarat că a văzut fiul reclamantului fiind lovit de câteva ori pe spate cu un baston. Totuși, anchetatorii nu au oferit vreo pondere declarațiilor acestui martor, întrucât nu a fost depistată nicio urmă de lovitură pe spatele fiului reclamantului.

20. Rezultatele autopsiei indică faptul că fiul reclamantului a decedat din cauze naturale, iar reclamantul nu a prezentat nicio dovadă contrară.

21. De asemenea, anchetatorii au cercetat dacă medicii din spitalul psihiatric au fost de vină pentru neacordarea asistenței medicale corespunzătoare fiului reclamantului. Ei au ajuns la concluzia că ar fi fost preferabil ca acesta să fie internat la terapie intensivă. Totuși, ținând cont de starea lui și de viteza cu care sănătatea i se deteriora, aceasta nu i-ar fi garantat supraviețuirea. Anchetatorii au concluzionat că comportamentul medicilor în acest caz nu au întrunit nici un element al răspunderii penale.

22. Curtea reiterează că, în cazurile care ridică aspecte bazate pe Articolul 2 al Convenției în contextul pretinsului malpraxis medical, aceasta a susținut că, în cazul în care dreptul la viață sau integritate personală nu este încălcat în mod intenționat, obligațiile pozitive impuse de Articolul 2 de a stabili un sistem judiciar eficient nu necesită neapărat dispunerea unui remediu de drept penal în orice situație. În domeniul specific al neglijenței medicale, obligația poate fi de asemenea îndeplinită, dacă, spre exemplu, sistemul juridic oferă victimelor un remediu în instanțele civile, independent sau în conexiune cu un remediu în instanțele penale, permițând stabilirea oricărei răspunderi a medicilor în cauză și oricare reparație civilă corespunzătoare, precum obligarea de plată a despăgubirilor și publicarea hotărârii (a se vedea *Calvelli și Ciglio c. Italiei* [MC], nr. 32967/96, § 51, ECHR 2002-I; *Vo c. Franței* [MC], nr. 53924/00, §§ 90, CEDO 2004-VIII; și *Byrzykowski c. Poloniei*, nr. 11562/05, § 105, 27 iunie 2006).

23. În prezenta cauză, Curtea notează că fiul reclamantului nu mai era în custodie în momentul morții sale. De asemenea, notează că reclamantul avea posibilitatea de a iniția o acțiune civilă în ce privește comportamentul medicilor de la spitalul psihiatric din Bălți, și că reclamantul nu a făcut aceasta. În aceste

circumstanțe, nu se poate concluziona că Statul nu și-a îndeplinit obligațiile sale pozitive în legătură cu acest aspect.

24. În lumina celor de mai sus, Curtea consideră că nimic din dosarele cauzei nu întemeiază acuzațiile reclamantului privind responsabilitatea Statului pentru decesul fiului său și ineficiența anchetei conduse de autoritățile Statului. Mai mult, după cum s-a invocat mai sus, plângerea reclamantului referitoare la faptul neacordării asistenței medicale corespunzătoare fiului reclamantului este de asemenea neîntemeiată. Prin urmare, cererea este în mod vădit neîntemeiată și inadmisibilă în sensul Articolului 35 §§ 3 și 4 al Convenției.

Din acest motive, Curtea, în mod unanim:

Decide să radieze de pe rol cererea depusă de Anna Nicolschi;

Declară restul cererii ca fiind inadmisibil.

Redactată în limba engleză și notificată în scris la 20 octombrie 2016.

Hasan Bakırcı
Grefier adjunct

Işıl Karakaş
Președinte